

» generaliter nihil in iis permittatur, quod loci religioni ac » sanctitati repugnet » (1). 4° In cœmeterio nulla facienda est cultura, neque arbores plantandæ, imo ne fœnum quidem herbaque virescens, quæ pabulo dantur, ibi metenda aut vendenda, ibi non fabrilia opera exercenda, nec ludi instituendi, nec conventus profani neque proclamationes civiles faciendæ (2).

6. In cœmeteriis et ecclesiis monumenta defunctorum erigi, et sepulchris epitaphia inscribi nequeunt, nisi sint religioni aut bonis moribus consona (3).

Parvuli non baptizati et alii, qui sepultura ecclesiastica donari non possunt, in loco benedicto sepeliri nequeunt; eorum tamen corpora propter humanæ naturæ dignitatem non sunt insepulta, more belluarum, projicienda: sed a laicis sine ullis precibus ac solemnitate in loco honesto recondenda: nullus autem e clero etiam vocatus profanæ illi sepulturæ interesse potest (4).

DE TEMPORE SEPULTURÆ, ET EXEQUIAS CELEBRANDI.

234. « Nullum corpus sepeliatur, præsertim si mors repentina fuerit, nisi post debitum temporis intervallum, ut nullus omnino de morte relinquatur dubitandi locus. » Sunt enim quidam morbi, ex quibus infirmi apparent mortui et vere non sunt, ut laborantes morbo apoplexiæ, cordis passionibus, aliisque hujusmodi; quibus mulieres ex partu laborantes adjungendæ sunt. Spatium temporis a rituali Romano non statuitur, sed sæpius determinatur per particularia

(1) Eadem Syn. ibid. c. 18.

(2) Vid. s. Carolus Instruct. fabricæ eccl. lib. 1, c. 27; Gavantus Manuale Ep. cœmeterium; Catalanus in rit. Rom. tom. 2, tit. 8, c. 31, ante § 1; *Revue théol.* 1859, fol. 331, 10.

(3) Vid. Cavalieri tom. 3, dec. 199, 203 et 230.

(4) Antiquum Rituale Leodiense.

ritualia, synodos, consuetudinem, et etiam per constitutiones civiles, quorum omnium præscriptum ita servandum est, ut terminum statutum quidem prolongare, non autem anticipare liceat. Et quoties vel minimum remanet dubium, consulendus est medicus; satiusque semper est sepulturam differre quam anticipare: sollicitudo enim in sepeliendis mortuis, defectus amoris non leve est argumentum, et absurdis plurimis manet obnoxia. Exceptio fit pro cadavere, quod vix egressa anima incipit putrescere, quod certæ mortis est indicium (1).

235. I. Exequiæ regulariter in sepultura fieri debent, sicut rituale præscribit, ut « quod antiquissimi est instituti, illud, quantum fieri poterit, retineatur, ut missa præsentem corpore defuncti pro eo celebretur, antequam sepulturæ tradatur. » Dicitur tamen regulariter, quia necessitas tempore morbi contagiosi, occurrentia festorum, aliæve causæ rationabiles permittere, et etiam exigere possunt, ut exequiæ differantur.

II. Fieri possunt omnibus diebus, excepto: 1° toto triduo sacro majoris hebdomadæ, in quo exequiæ solemnes et cum cantu fieri nequeunt, sed officium et preces privatim recitandæ sunt (2); nihil autem aliud in hoc triduo est mutandum (3): in sabbato tamen sancto post meridiem etiam in cantu et solemniter celebrari possunt, potius autem ad vespem (4). 2° Aliis diebus solemnibus exequiæ solemnes et in cantu non prohibentur; illis tamen diebus, quibus missa exequialis præsentem corpore vetita est, laudabiliter ad vespem differuntur post expletum diei officium (5). Licet autem exequiæ diebus dominicis et festivis celebrari possint, sine præjudicio tamen missæ conventualis et parochialis, concionis et aliorum officiorum faciendæ sunt (6). Hæc enim, ut

(1) Baruffaldus tit. 34, n. 20-35; Cavalieri tom. 3, dec. 129.

(2) S. R. C. 11 Aug. 1736, n. 3901-4050.

(3) S. R. C. 16 Jan. 1677, n. 2660-2812, 6.

(4) Cavalieri tom. 3, dec. 127, V.

(5) Merati in Rub. brev. s. 9, c. 2, in fine.

(6) S. R. C. 26 Jan. 1793, n. 4299-4448, 7; Synodus 1, dioc. Mechl. anno 1574, tit. 5, c. 6; Baruffaldus tit. 34, n. 49; Cavalieri tom. 3, dec. 128, III.

exequiæ celebrentur, omittere, anticipare aut differre non licet, quia sunt de præcepto, et hora secundum sacros canones et synodos præscripta celebranda sunt; contra exequiæ sunt magis pietatis officium, et in particularium bonum, quod publico communitatis bono postponendum est. 3º Fieri nequeunt tempore expositionis ss. Sacramenti ob gravem et publicam causam, ut in oratione 40 horarum; et quo casu cadavera neque in ecclesiam inferenda sunt: et quando necessitas ea inferendi cogit, et ss. Sacramentum velari aut deponi non potest; officium funerale extra ecclesiam quidem solemniter fieri potest et debet, sed in ecclesia privatim, sine cantu, sine missa et absque ulla solemnitate, et convenienter in aliqua capella laterali, si fieri possit (1). In aliis expositionibus ss. Sacramentum in tabernaculo recludi potest; quo casu officium cum missa in ecclesia etiam solemniter faciendum est.

III. Exequiæ et sepulturæ ante meridiem fieri debent, ut missa præsentem corpore celebrari possit, nisi obstet magna diei solemnitas, ut supra dictum est, aut aliqua necessitas aliter suadeat (2). In casu necessitatis quacumque hora fieri possunt, numquam vero de nocte, nisi de licentia ordinarii (3).

DE MISSA EXEQUIALI.

236. Missa in sepultura celebranda est, sicut rituale præscribit: "Quod antiquissimi est instituti, illud, quantum fieri poterit, retineatur, ut missa præsentem corpore defuncti, pro eo celebretur, antequam sepulturæ tradatur. Missa... præsentem corpore non omittatur." Licet igitur daretur ratio

(1) S. R. C. 19 Junii 1875, n. 5613; Gardellini Instr. Clem. § 17, n. 8; Cavalieri tom. 3, dec. 127, VIII.

(2) Rituale de exequiis in fine, tit. VI, c. 3, n. 19.

(3) S. C. C. 15 Mart. 1704, *Novarien. Fun. et Jur.* dub. 6, apud Cavalieri tom. 3, dec. 128, et apud Zamboni *parochus* § IV, n. 24.

omittendi officium defunctorum ut n. 237 dicitur, non propterea missa prætermittenda foret; et quotiescumque utrumque fieri nequit, missa præferenda est. Rituale tamen has limitationes ponit: 1º si hora congruens fuerit, 2º nisi obstet magna diei solemnitas, aut aliqua necessitas aliter suadeat, 3º dum tamen missa conventualis (et parochialis) et officia divina non impediuntur (1). Unde in parochia, in qua præter parochum nullus est alius sacerdos, si in diebus S. Marci et rogationum et in vigilia Pentecostes occurrat sepultura, quæ anticipari vel differri nequit, sepultura facienda est sine missa (2). In his casibus nec etiam convenit cadaver inferre infra missam diei, quia missa de *Requiem* ut in die obitus juxta rituale pro exequiis celebranda est, et missa et officium exequiale semper in paramentis nigris peragenda sunt: adeoque in casibus, in quibus missa exequialis de *Requiem* non permittitur, exequiæ sine missa celebrandæ sunt. An his casibus missa postea supplenda sit, dicitur n. 262.

An igitur parochus vel alius, ad quem spectat, pro pauperibus, qui gratis tumulandi sunt, missam etiam gratis celebrare tenetur?

R. Benedictus XIV (3) ab hoc onere parochis imponendo abstinet; rituale Romanum (4) etiam loquens de pauperibus gratis tumulandis et debitis luminibus ministrandis, missæ mentionem non facit; et parochus insuper ex lege Ecclesiæ satisfacit sacrificando pro populo diebus dominicis et festivis, majusque onus parochis non imponitur: ex quibus dicendum videtur, parochos ad missam gratis celebrandam non teneri, nisi ex statuto synodali, mandato Ordinarii aut consuetudine obligentur. Etiam si autem nulla lege teneantur, laudandi tamen sunt, qui cum commode possint, id suffragii pauperibus præstant, vel saltem curant ut missa celebretur sumptibus mensæ pauperum vel piæ confrater-

(1) Cavalieri tom. 3, dec. 173, n. 2.

(2) S. R. C. 3 Julii 1869, n. 5439.

(3) Instit. 36, et de sacrif. missæ s. 2, § 204.

(4) Tit. VI, cap. I, n. 8.

nitatis, vel ex fidelium eleemosynis collectis in capsulis ad hunc finem in ecclesia appositis (1).

Cum fideles, præsertim pauperes, stipendium missæ exequialis solvere non valeant; postquam funeralia in ecclesia parochiali sine missa persoluta fuerint; possunt postea pro defunctis parentibus vel amicis, in aliena ecclesia et apud regulares, missam de *Requiem* cantare facere, servatis rubricis, etiamsi missa exequialis in ecclesia parochiali non celebretur (2).

Not. 1° unicam tantum cantandam esse missam juxta decreta S. R. C. (3), et cavendum esse, ne secundam vel forte tertiam missam solemnem primæ addendo, fideles a tam pio erga defunctos obsequio removeantur, notaque avaritiæ seu turpis lucri apud eos incurratur. Hæc secunda et tertia missa nullo gaudet privilegio, et in duplicibus de *Requiem* celebrari nequit.

2° Missas de Spiritu sancto et de s. Maria, in duplicibus nullatenus permitti, illasque non convenire officio lugubri defunctorum, quod totum in paramentis nigris celebrandum est (4).

3° In missis et officiis defunctorum non musica instrumenta esse adhibenda (5), nec musica, quam figuratam vocant, utendum, sed cantu firmo (6).

DE OFFICIO DEFUNCTORUM.

237. Rituale officium defunctorum dicendum præscribit, *deposito feretro in medio ecclesiæ, nisi quid impediatur.*

(1) S. R. C. 2 Sept. 1871, n. 5491; Cavalieri tom. 3, dec. 173, IV.

(2) S. R. C. 13 Maji 1879, n. 5782.

(3) 23 Maji 1846, n. 4904-5050, 13.

(4) S. R. C. 21 Junii 1632, n. 813-960.

(5) Bened. XIII, in Conc. Rom. tit. 15, c. 6.

(6) Cæremoniale Ep. lib. 1, c. 28, n. 13; Cavalieri tom. 3, dec. 173; Baruffaldus tit. 34, n. 46.

Si vero ob rationabilem causam, videlicet ob temporis angustiam, vel aliorum funerum instantem necessitatem, prædictum officium mortuorum cum tribus nocturnis et laudibus dici non potest, statuit in fine de exequiis, ut dicatur saltem primum nocturnum cum laudibus, vel etiam sine laudibus, maxime ubi ejusmodi viget consuetudo. Totum autem officium tantum omitti permittit, *si ea fuerit temporis angustia, vel alia urgens necessitas, ut unum nocturnum cum laudibus dici non possit* (1). Officium igitur defunctorum juxta rituale omittendum non est, nisi causa adsit allegata. Ad hoc autem animadvertendum est, juxta ritualis loquendi modum ibidem in fine de exequiis, æqualem vel potius graviorem esse obligationem non omitendi missam, quam non omitendi officium defunctorum. Si igitur, ut præcedente n. 236 dictum est, obligatio non detur, ad missam gratis celebrandam; sic procul dubio dicendum est, per se non dari obligationem, ad officium defunctorum gratis dicendum. Si vero consuetæ erogentur eleemosynæ, ut officium defunctorum recitetur vel cantetur, illud certo dicendum est, prout rituale præscribit, et justitia exigit.

In dicendo defunctorum officio, servandæ sunt rubricæ. Si unum tantum nocturnum dicatur, primum semper nocturnum cum invitatorio in quacumque die sumendum est. Antiphonæ duplicantur, etiamsi unum tantum nocturnum dicatur, et in fine psalmem dicitur *Requiem æternam dona eis* in plurali, licet pro uno tantum fiat officium. Psalmi *Lauda anima* in vespere et *De profundis* in laudibus non dicuntur. *Vid. n. 127.*

Rituale vel totum officium, vel primum nocturnum in exequiis dicendum præscribit; si tamen alicubi sive ex consuetudine sive ex alia ratione duo recitentur nocturna, primum et secundum dicendum videtur, quia, cum rituale

(1) Vid. dec. S. R. C. 8 Jul. 1602, n. 7-153; 22 Dec. 1612, n. 319-466, 23 Dec. 1662, n. 2052-2199; 22 Mart. 1862, n. 5318, 16; Cavalieri tom. 3; dec. 172.

jubeat, ut quodcumque unum solum recitatur nocturnum, *dicatur primum nocturnum* cum invitatorio, consequitur, post primum dicendum esse secundum.

Parochus seu officium faciens induitur superpelliceo et pluviali nigro, vel saltem stola nigra (1). Nulli alii parati assistere possunt, sed omnes superpelliceo seu habitu choralis induti esse debent.

Not parochum aliosque sacerdotes exequiis officiisque defunctorum assistentes, ac stipendium accipientes, teneri per se ipsos officium defunctorum persolvere; ita ut solummodo assistentes, et non cantantes vel psallentes, fructus non faciant suos (2).

DE CEREIS.

238. 1. *Cum antiquissimi ritus ecclesiastici sit, cereos accensos in exequiis et funeribus deferre, caveant parochi uti rituale præscribit, ne ejusmodi ritus omittatur, ac ne quid avare, aut indigne in eo committatur.* Et quoad pauperes sepeliendos specialiter monet, *ut debita lumina suis impensis, si opus fuerit, adhibeant sacerdotes, ad quos defuncti cura pertinet, vel aliqua pia confraternitas, si fuerit, juxta loci consuetudinem.*

2. Adhibendi sunt circa feretrum, dum corpus defertur ad ecclesiam et ad sepulchrum, et in circuitu feretri, dum deponitur in ecclesia.

3. Adhibendi sunt cerei communes seu flavi coloris, nisi forte alia sit consuetudo, vel cerei albi ab hæredibus aut aliis, ad quos spectat, afferantur (3), indistinctim pro nuptiis et innuptis (4).

(1) Cærem. Ep. lib. 2, cap. 10, n. 10; S. R. C. 12 Aug. 1854, n. 5208, 5, 8, 9.

(2) S. R. C. 9 Maji 1857, n. 5236; 11 Martii 1871, n. 5478.

(3) Castaldus lib. 1, s. 3, c. 8, n. 22; Bauldry p. 3, c. 13, n. 1.

(4) Vid. tom. 1, n. 149 et 183.

4. Adhibentur: 1° in obsequium, quatenus in iisdem reverentiam et honorem exhibemus defunctis, quorum membra fuisse credimus templa Spiritus Sancti; 2° in suffragium, quia cedunt in eleemosynam ecclesiæ et cleri; 3° in mysterium, quia significant, defunctos duci tamquam athletas devicto sæculo, esse filios lucis, eorum animas vivere, et immortalitatis dono gaudere, corporaque resurrectionem ac fruitionem expectare lucis illius, quam iisdem apprecamur per versum *Lux perpetua luceat eis* (1).

DE CONSUECUDINE IN EXEQUIIS.

239. " Non una est omnium locorum consuetudo. Una-
 " quæque ecclesia in exequiis præsertim celebrandis suas
 " habet peculiare constitutiones et ritus, qui servandi
 " sunt " (2), modo, quod bene notandum est, sint laudabiles, vel saltem nihil superstitiosum, indecens aut inconveniens contineant. Ritus a rituali pro exequiis præscripti servandi sunt; essent enim frustra ab Ecclesia instituti, si non observarentur, salva tamen semper, ut notat Baruffaldus (3), aliquorum locorum consuetudine, quæ in materia funerum multum operatur (4). Præterea sicut Cavalieri (5) observat " rituale assignat ritum, qui in exequiis regulariter
 " observari debet, quin in præcepto constituat rigorosam
 " omnium observantiam, nisi quatenus, et prout attentis
 " circumstantiis ad praxim deduci possunt; unde si v. g.
 " meminerit cantus cantorum et aliorum ministrorum, ne-
 " cesse non erit, hæc in quocumque habeantur funere. Hæc

(1) Cavalieri tom. 3, dec. 154 VI.

(2) Ita Fornici p. 4, cap. 16.

(3) Tit. 36, n. 1.

(4) Ad judicandum, num consuetudo in exequiis admittenda sit, recollenda sunt quæ dicta sunt n. 143.

(5) Tom. 3, dec. 141, 3.

„ igitur erit regula, ut omnia quidem servanda sint quæ et
 „ prout servari solent, non autem rigore, prout jacent in
 „ rituali descripta. „

Num hæc, quæ Cavalieri scribit de cantu et ministris, pluribus aliis applicari possunt, v. g. deductioni funeris ad ecclesiam et ad cœmeterium? Si parochus et clerici ad domum defuncti accedere vel funus ad cœmeterium comitari soleant, hæc consuetudo, quæ rituali est conformis, omnino servanda est, nisi forte necessitas vel magna saltem difficultas in aliquo casu aliud exigat. Si autem existat consuetudo non accedendi ad domum defuncti, prout fieri solet, non tantum ruri in casu magnæ distantiæ, sed etiam in civitatibus et oppidis, in quibus sæpius convenienter fieri non potest; hæc consuetudo satis rationabilis esse potest, ita ut necessario mutanda aut abroganda non videatur. Si tamen in his casibus funeri occurri soleat ad certum locum, vel saltem ad ingressum cœmeterii vel portam ecclesiæ, hoc omnino servandum, et nullatenus abrogandum est. Item si habeatur consuetudo funus non comitandi ad cœmeterium, sicut hodie fieri solet in locis, in quibus cœmeterium ab ecclesia est separatum, et extra oppidum situm; in hoc casu nemo sane dicet, celebrantem ejusque ministros ac clericos funus ad cœmeterium per se comitari debere, præsertim quia cæremoniæ ritualis ordinatæ sunt pro casibus in quibus sepultura fit vel in ecclesia vel in cœmeterio contiguo, ut liquet ex antiphona *In paradisum*, quæ eundo ad sepulchrum sola cantanda proponitur, et qua finita funus ad sepulchrum adductum supponitur.

240. Quoad consuetudines circa exequias insuper bene notanda sunt sequentia.

1° Distinguendum est inter consuetudines: consuetudinem existentem rituali conformem nemini abrogare licet; consuetudinem non existentem contra rubricas ritualis pro exequiis præscriptas per se etiam inducere non licet; existentem autem consuetudinem, temporis tractu roboratam, licet exequialibus rubricis non omnino conformem, abrogare sæpius non oportet, neque expedit.

Hoc bene notandum est neoparochis, qui circa exequias aliqua mutando, pluribus quandoque sese exponunt difficultatibus. Abusus si qui sint, semper emendandi sunt; si autem timeatur, ne ex immutatione facienda, offensio aut scandalum in populo oriatur, prudenter admodum procedendum est, et satius sæpe est, aliquid tolerare quam movere turbas, quæ non sine magno religionis detrimento ex bona etiam causa excitantur.

2° Distinguendum est inter ea, quæ faciliter fieri possunt, et quasi pendent a parochi seu celebrantis aut ministrorum arbitrio, et inter ea quæ non nisi difficulter servari valent: rationabiliter enim quandoque omitti potest, quod cum difficultate foret faciendum; rationabile autem vix dici potest, omittere quod rituale præscribit, cum faciliter fieri potest, et quasi a voluntate dependet.

3° Per se pejus est, aliquid addere vel mutare, quam omittere, quia illud magis expositum est errori et superstitioni.

4° Exequiæ et sepulturæ semper honestæ esse debent. Si quid inconveniens aut indecens fieri soleat, dicendus est abusus, quacumque non obstante consuetudine, isque reprobandus et corrigendus. E. g. cadaver a duobus portatur ad ecclesiam, ibi in aliquo angulo circa portam super pavimentum deponitur, et sine lumine relinquitur; tandem aliquis sacerdos, stola nigra sine superpelliceo indutus, accedit, recitat absolutionem *Libera*, funusque aspergit; et deinde ab iisdem duobus defertur ad cœmeterium. Hic modus, etiamsi cadaver sit pauperis, conveniens dici nequit, neque consuetudine etiam antiqua cohonestari potest. Funus saltem decenter, comitantibus amicis et vicinis, ad ecclesiam deferendum foret, ibique deponendum loco debito accensisque duabus ad minus candelis; ac sacerdos superpelliceo et stola nigra indutus, omnes preces devote recitare, et cæremonias circa feretrum religiose servare deberet.

PRÆPARANDA PRO EXEQUIIS.

241. 1. *Clerus et alii, qui, funeri interesse debent, convocandi sunt certis campanæ signis eo modo et ritu, quo in illo loco fieri solet.*

Not. Rituale Romanum pro unoquoque fideli defuncto per tres vices campanam pulsari jubet: 1° in agone, 2° statim ac expiravit, 3° pro delatione corporis defuncti ad ecclesiam, ad convocandos eos, qui funeri interesse debent. Pluries tamen pulsari solet, in quo, si nihil obstat, ecclesiarum consuetudinem servare expedit. Pulsatur autem ut fideles excitentur ad conveniendum ad officium, vel saltem ad orandum pro defuncto; item ad fugandos dæmones, ne fideles impediant ab orationibus, causa precum nomine Ecclesiæ in campanæ benedictione dictarum, quæ semper in divina acceptatione manent (1).

2. *Clerus et alii qui funeri interesse debent, convocandi sunt; sed quis est clericus, et qui alii, qui convocandi sunt, et a quo vocandi? In associandis enim cadaveribus, non nisi vocati intervenire debent (2). Ad quod S. R. Congregatio respondit « posse parochum ad libitum vocare quos voluerit, » nisi aliter disponant hæredes defuncti, quorum voluntatem servandam esse declaravit » (3). Quoties electio fit a parochi, clerici ecclesiæ externis præferri debent (4). Si autem hæredes secus disponant, tunc non est in voluntate parochorum, sed in arbitrio hæredum, vocare regulares numerumque eorum, qui funeri intervenire debent (5). Quinimo parochus nec prohibere potest, ne hæredes invitent regulares aut confraternitates, nec impedire, ut hi ad funera*

(1) Baruffaldus tit. 36, n. 18 et 118; Cavalieri tom. 3, dec. 114, 117 et 118. Vid. hoc tom. n. 139 et seq.

(2) S. R. C. 12 Jan. 1641, n. 1134 et 1135-1281 et 1282.

(3) 7 Sept. 1613, n. 329-476; Acta s. Sedis, vol. XIII, fol. 175.

(4) S. C. Episc. et Reg. 23 Ap. 1649, apud Lucium Fer. *sepultura* n. 225, et Rota 14 Jun. 1617, ibid. *sacerdos* n. 31; S. C. C. 29 Jul. 1861; Craisson Manuale jur. can. n. 1422.

(5) S. R. C. 7 Dec. 1641, n. 1216-1363.

veniant (1). Parochus tamen regulares et confraternitates expectare non debet, si tempore statuto non advenerint (2).

3. *Clerus et alii in parochialem vel in aliam ecclesiam, juxta loci consuetudinem convenire, et exinde ad domum defuncti se conferre debent (3); numquam autem recto tramite ad domum defuncti accedere, neque ibidem aut in via expectare possunt (4). Si vero capitulum cathedrale interveniat, parochus, regulares, omnesque alii semper et ubique in cathedralem convenire debent, etiamsi defunctus non sit parochianus cathedralis, et in alia ecclesia sæculari vel regulari sit tumulandus (5). Expleto autem funere, nullibi præscribitur capitulum esse associandum. Quod si cadaver in tertia ecclesia depositum fuerit, tunc omnes ibi congregari, et parochum expectare debent (6).*

242. *Celebrans induitur superpelliceo et stola nigra, ac etiam pluviali nigro superindui potest (7); albam autem assumere nequit, etiamsi missam immediate sit celebraturus (8); neque cappam seu habitum choralem induere et deferre potest, ut a cæteris presbyteris distinguatur (9). Solus celebrans stolam defert (10), alii tantum induuntur superpelliceis. Diaconus et subdiaconus sacris vestibus induti non adhibentur juxta dispositionem ritualis Romani, quod in casu excludit sacras vestes, ibi non memoratas (11).*

(1) S. R. C. 18 Aug. 1629, n. 684 et 685-831 et 832; 17 Jun. 1673, n. 2487-2639; Lucius Ferraris *parochus* n. 41-46; Barbosa de off. et potest. parochi c. 26, n. 57 et seq.

(2) S. R. C. 26 Feb. 1611, n. 290-437.

(3) S. R. C. dec. in indice gen. ad vocabulum *vocati* et 17 Sept. 1822, n. 4442-4592, 1.

(4) S. R. C. ibid. ad 3; Cavalieri tom. 3, dec. 144 et 145.

(5) S. R. C. 24 Jan. 1671, n. 2373-2525; 28 Ap. 1703, n. 3501-3650, 1 et 2; 17 Sept. 1822, n. 4442-4592, 4.

(6) Baruffaldus tit. 36, n. 56; Cavalieri tom. 3, dec. 146.

(7) S. R. C. 21 Jul. 1855, n. 5221, 2.

(8) Idem dec. ad 1.

(9) S. R. C. 19 Dec. 1699, n. 3394-3543.

(10) S. R. C. 11 Sept. 1847, n. 4946-5107, 2.

(11) S. R. C. 23 Maji 1846, n. 4904-5050, X; Bauldry p. 3, c. 15, n. 1.